

Milí priatelia,

patrite k tým, čo už majú dovolenku za sebou, alebo k tým, ktorých chvíle voľna ešte len čakajú? K tým, ktorí sú už jednou nohou na dovolenke, ale musia ešte dokončiť úlohu, odovzdať projekt, stihnúť termín, a tak sú v stave očakávajúceho vypätia a energiu získavajú tým, že sami sebe sľubujú: už vydržať len pár dní a potom...

...sa konečne vyspím, naložím rodinu do auta, odveziem ju na miesto, kam chodíme pravidelne, alebo naopak tam, kde sme ešte nikde neboli. Cestou budem počúvať prekáračky detí a čudovať sa, kde sa v nich berú informácie ako od dospelých a názory, ktoré nemajú odo mňa. Zastavíme sa najesť, spravíme si túru, dosýta sa nadýchame vône lesa. Ak nájdeme aspoň jeden hribeň, plnou silou budeme nasávať jeho

vôňu, aby nám jej stopa vystačila na rok do zásoby.

Možno zostaneme doma. Pri raňajkách trvajúcich skoro doobeda si prerozprávame zážitky uplynulých hektických mesiacov, rozoberieme krivdy, povzbudíme sa pre budúce podobné prípady. V pokoji dokončíme rozrobené veci, na ktoré nebol čas počas roka. Potom si v teplákoch pozrieme zopár filmov a po pár dňoch zavárania sa budeme kochať pohľadom do políc na vlastnoručne vyrobené produkty s pocitom hrejivého bezpečia voči zime.

Každý si pod oddychom predstavuje niečo iné, podstatné je, aby sme si vybrali zaslúžený čas voľna a vyplnili ho tým, čo nám vlieva do tela a duše radosť, silu, energiu, uvoľnenie, štavu,

chuť. Chceme, aby sme sa cítili šťastnejší a dosiahli tento stav skôr ako nastane moment návratu do práce. Dôležité je, aby sme sa šťastní a posilnení darovali svojim najbližším, pre ktorých žijeme. Oni sú našou podstatou, motiváciou, dobrovoľným záväzkom, základom.

Želám nám spoločne, aby sa nám po zaslúženom oddychu úspešne darilo vytvárať zdravú spoločnosť a neprišli sme pri tom o zdravie. Čo preto chcem spraviť ja? O tom sa dočítate na nasledujúcich stránkach.

Váš

MUDr. Marian Faktor

2 Pacient musí mať silné slovo

6 Sprísňime postihy za reklamu na alkohol

8 Vyhrajte kúpeľný pobyt pre dvoch

SÚŤAŽ

F MarianFaktor.sk
Expert na zdravotníctvo

Marian Faktor:

Kľúč k uprataniu v zdravotníctve? Silný pacient

Slovensko sa musí vysporiadať s rastúcou chudobou mladých rodín, ale aj s tým, ako zabezpečiť dôstojnú starobu.

Každý pacient by mal vedieť na čo, dokedy, za akých podmienok a v akom rozsahu má v zdravotníctve nárok, tak ako je to napríklad u našich susedov v Čechách. V opačnom prípade podľa Mariana Faktora zostaneme rukojemníkmi systému, v ktorom čakáme na operáciu aj rok, či platíme poplatky v ambulanciách. Jednou z veľkých výziev je aj vysporiadanie sa so smutnou skutočnosťou, že mladé rodiny s deťmi sú na Slovensku ohrozené chudobou viac ako napríklad dôchodcovia.

Ako by sa dali pomenovať najväčšie problémy slovenského zdravotníctva?

To, že sa politici prestali na zdra-

votníctvo pozeráť očami pacienta. A tak je v ňom korupcia, mrhanie peniazmi, neefektivita a nesystémovosť. Ako lekár, ale aj manažér vidím, že z pohľadu pacienta sa to výrazne k lepšiemu nemení. Uvediem príklad. Za posledných 10 rokov sa objem peňazí v slovenskom zdravotníctve zdvojnásobil. Vidieť to v nemocniciach? Vidieť to na zdraví Slovákov? Nevidieť.

To môže byť iba pocit.

Pár faktov - spomedzi 28 krajín Európskej únie žijeme najmenej rokov zdravého života. Po 65. roku života sa dožívame v zdraví iba 3,3 roka. V susednom Poľsku i Česku je to 8 rokov, v Nórsku či Švédsku až 15 rokov. A teraz o tom pociťte. Člo-

vek, ktorému ide o zdravie, alebo možno aj o život, nemôže mať pocit, že je rukojemníkom systému. Že sa dokonca musí prosiť o zdravotnú starostlivosť. Psychická pohoda je dôležitá, ale môže ju mať náš slovenský pacient?

Pred letom začal napríklad platiť zákaz poplatkov v ambulanciách. To je propacientské opatrenie.

SMER-SD v roku 2006 zrušil vtedy známe tzv. „Zajacove 20-korunáčky“. Takže teoreticky už od roku 2006 nemali byť žiadne poplatky. Neboli? Teraz bolo zákonom prijaté ďalšie zrušenie poplatkov. Už to pacienti pocítili? Donieslo im to spokojnosť? Obávam sa, že pacient aj tento zákaz poplatkov v ambulanciách vo svojej peňaženke pozitívne nepocíti. Bude sa to inak volať, alebo inak vyberať.

Ako riešiť takéto problémy?

KDH v roku 2010 zaviedlo ochranný limit na doplatky pacienta za lieky. Funguje už piaty rok, každý štvrtrok vráti zdravotné poisťovne 40 tisíc pacientom viac než milión eur. K tomu sme navyše pridali aj povinnosť ponúknuť pacientovi liek bez doplatku. Prečo by rovnaký systém ochranného limitu nemohol fungovať aj pri poplatkoch v ambulanciách? Kľúčové však je, aby každý pacient vedel, na čo má nárok.

Pacient má nárok napríklad na bezplatnú zdravotnú starostlivosť.

A napriek tomu sa tento rok pred letom opäť riešili poplatky v ambulanciách. Pacienti čakajú niekedy aj rok na operáciu, čakajú týždne na

magnetickú rezonanciu. A sme opäť pri chýbajúcej definícii nároku, čo vytvára priestor na korupciu. Podľa prieskumu agentúry Focus zo začiatku tohto roka až 70 percent ľudí vôbec nevie, na čo majú u lekára či v nemocnici nárok. Radšej sa tak v krízovej situácii rozhodnú niečo si priplatiť, aby mali istotu, že bude o nich postarané. Pritom to už zaplatili. Vo svojom zdravotnom poistení.

To znie pri pohľade na dnešný stav zdravotníctva trochu nereálne.

Vôbec to nie je nereálne. Stačí sa pozrieť do Nemecka, do Holandska. Dokonca aj v susednej Českej republike pacient vie, aká je maximálna čakacia doba na určité vyšetrenie, či operáciu.

Ako to vyrieši problémy nášho zdravotníctva?

Nárok pacienta je len jedna časť nášho programu Zdravá spoločnosť. Rovnako v ňom podrobne popisujeme systém financovania, kompetencie a zodpovednosti jednotlivých inštitúcií, transparentnosť, ako i boj s korupciou. Naším cieľom je, aby mal pacient dostupnú kvalitnú starostlivosť, poskytovanú dôstojne, s úctou a rešpektom. A v neposlednom rade, aby bola chránená pacientova peňaženka.

Pacienti sa zvyknú sťažovať na nedostatočnú komunikáciu zo strany lekára, sestry. Ako to chcete zmeniť?

Odmeňovanie ambulancií má byť naviazané na ukazovatele kvality, medzi ktoré patrí aj subjektívna spokojnosť pacientov. Lekár i sestra dostanú viac peňazí, keď bude ich pacient spokojný. Keď bude vyšetrený bez zbytočného čakania. Keď nebude musieť chodiť od dverí k dverám. Je to cesta k vráteniu ľudskosti do zdravotníctva.

Hovoríte o vymožitelnosti práv pacientov. Majú pacienti aj nejaké povinnosti?

Čelíme epidémii chronických

chorôb a tie si vyžadujú zmenu myslenia a prístupu. Potrebujeme aktívnejšie vziať pacienta do liečby jeho chronickej choroby, zvýšiť jeho zodpovednosť za vlastné zdravie. Dá sa to dosiahnuť napríklad odmeňovaním pacienta za

s 3 a viac deťmi je to opäť až 30 percent. Len pre porovnanie - pri dôchodcoch je to 7 percent.

Ako si to vysvetľujete?

V roku 2004 nás označovali za podtatranského tigra EÚ. Z posled-

dozriavanie liečebného režimu, za účasť na dispenzárnej kontrole, preventívnej prehliadke a podobne.

Ak odbočíme od zdravotníctva, čo podľa vás trápi Slovensko v súčasnosti?

Chudoba. Nemyslím chudobu u tých, čo nechcú pracovať, ale u tých, čo pracujú, alebo celý život pracovali. Napríklad, zlá situácia mladých rodín. Dnes sa rozhodnutie mať deti stáva z pohľadu financií takmer luxusom. Vidím to nielen doma na Kysuciach či v iných regiónoch, ale dokonca aj v Bratislave. To nie je len pocit, ale fakty. Podľa publikácie EU SILC, ktorá sa venuje analýze chudoby a sociálneho vylúčenia, je na Slovensku každá tretia rodina, kde je jeden rodič a jedno dieťa, ohrozená chudobou. Pri úplnej rodine s dvoma deťmi je to viac ako 13 percent, a pri rodinách

ných desať rokov tu osem rokov máme „sociálnodemokratickú“ vládu. No a hoci slovenská ekonomika aj počas krízy rástla, bežní ľudia to v každodennom živote necítia. Jednoducho preto, že sa tu strácajú peniaze. A to nielen kvôli korupcii, ale aj zlému nastaveniu sociálnej politiky. Existuje veľa neadresných dávok, ktoré nepomáhajú tam, kde majú. Odčerpávajú z balíka, ktorý by mohol pomôcť napríklad mladým rodinám alebo dôchodcom. Vezmite si zdravotno-sociálnu starostlivosť o seniorov či ľudí s postihnutiami. Toto je veľká téma, ktorá sa týka nielen dôchodcov, ale aj ich detí.

Prečo?

Pretože v dôsledku zlej politiky podpory mladých rodín starneme. Ak dnes prispieva na dôchodok jedného dôchodcu 2,5 pracujúceho, o 35 rokov už budeme mať viac

dôchodcov než pracujúcich.

Dnešných tridsiatnikov však skôr trápí chýbajúca práca a nie to, čo bude na dôchodku.

Máte pravdu, tvorba pracovných miest je stále problém. Vidím to aj doma v Žilinskom kraji, a ten nie je na tom z pohľadu práce až tak zle, ako niektoré regióny na východe, či juhu Slovenska. Na

spôsob, že svojim rodičom pomôžu deti, dnes prestáva fungovať. Aj pre tie odcestované deti je to stres. Dokáže sa otec alebo mama o seba postarať? Kto im vyberie lieky, nakúpi, navarí? Miest v domovoch sociálnych služieb je málo, nie každý si ich môže dovoliť. Navyše, nie každý chce opustiť domov, kde vyrastal, zakladal rodinu, vychovával deti. Ani by sme

programe ako naštartovať rozvoj regiónov intenzívne pracujeme, nielen na úrovni Žilinského kraja, ale aj na úrovni ekonomických expertov KDĽ. Ale keď sa vrátim k téme zdravotno-sociálnej starostlivosti - týchto mladých ľudí sa už dnes priamo dotýka.

Ako?

Práve kvôli nedostatku práce v regiónoch dochádzajú mladí ľudia na týždňovky, alebo sa dokonca odsťahujú do iného mesta či do zahraničia. Donedávna bežný

ho k tomu nemali - kvôli zlyhávaniu štátu - nútiť.

V čom podľa vás spočíva riešenie?

K plnohodnotnému prežitiu jesene života patria susedské priateľstvá, ktoré presunom do zariadenia sociálnej starostlivosti narušíme. Naši rodičia, či starí rodičia pritom potrebujú mnohokrát len pomôcť s liekmi, nákupom, obedom a trochu sa porozprávať. Odpoveďou je podpora opatrovateľskej aj ošetrovateľskej starostlivosti v domácom prostredí.

Kto je MUDr. Marian Faktor?

Marian Faktor pochádza z Kysúc, zo Starej Bystrice, je ženatý, má dve deti. Vyštudoval Lekársku fakultu UK a neskôr Právnickú fakultu Paneurópskej vysokej školy práva v Bratislave.

Svoju lekársku kariéru začal ako úrazový chirurg v nemocnici v Čadci, pôsobil aj na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva. Od roku 2005 pracuje v rôznych zdravotných poisťovniach. Najskôr ako riaditeľ krajskej pobočky Všeobecnej zdravotnej poisťovne a potom Dôvery v Žiline. Po krátkom pôsobení na Ministerstve zdravotníctva SR sa v roku 2010 stal generálnym riaditeľom Všeobecnej zdravotnej poisťovne. V roku 2012 sa vrátil do Dôvery na pozíciu konzultanta.

Je autorom programu Zdravá spoločnosť, ktorý prináša riešenia pre súčasné problémy slovenského zdravotníctva.

„Slovenské zdravotníctvo poznám z viacerých pozícií a pohľadov. Poznám jeho dobré stránky, ale aj nedostatky. Mám predstavu o tom, ako by slovenské zdravotníctvo malo fungovať, aj ambíciu ho zmeniť. Nie som politik, ale uvedomujem si, že bez politiky to nepôjde. Naše zdravie je najcennejšou hodnotou v živote človeka a naše zdravotníctvo sa má tomu prispôbiť.“

Leto v rodnom kraji

Dúfam, že ste si počas leta oddýchlí, venovali sa rodine a príjemne využili chvíle voľna. Ja som veľa času strávil na rodných Kysuciach a mnohých príjemných akciách v Žilinskom kraji. Nie vždy máme čas na seba a svoje zdravie. Preto sme v rámci projektu Zdravá spoločnosť spojili príjemné s užitočným a mnohým z vás poradili, zmerali tlak, hladinu cukru a cholesterolu. Verím, že sme aspoň trochu pomohli.

Kto vie, ktorá z našich krásnych dolín je táto v pozadí? Za správnu odpoveď pozývam k nám na kofolu :)

Ak ste kolektív a pripravujete akciu, na ktorej by vám tím Zdravej spoločnosti mohol zabezpečiť vyšetrenie tlaku, cukru a cholesterolu, napíšte mi na marian@marianfaktor.sk. Ak nám to kalendár dovolí, rád aj s tímom Zdravej spoločnosti prídem.

V Čutkavskej doline mali na Dni rodiny napriek tropickým teplotám všetci dobrý tlak a náladu :)

Kto ešte nevidel slovenský unikát, drevený orloj v Starej Bystrici, rád mu urobím sprievodcu.

Riešime za vás...

Skontrolujte si ročné zúčtovanie zdravotného poistenia

Tohtoročné zúčtovanie zdravotného poistenia nemusí byť v poriadku. V dôsledku chyby Finančného riaditeľstva SR, ktoré zastrešuje daňové úrady, dostali poisťovne zlé údaje z daňových priznaní zamestnancov, aj podnikateľov. Niektoré vyúčtovania zdravotného poistenia obsahovali také nezmysly, ako napríklad doplatok odvodov vo výške 5 tisíc eur u človeka, ktorý zarobil 4 tisíc eur.

Ako pripustilo aj Finančné riaditeľstvo SR, pri týchto zďaleka nie malých chybách nejde o individuálne prípady, ale o systémové zlyhanie, ktoré sa týka približne 600 tisíc občanov. No a potom, na základe chybných údajov z daňového priznania, zdravotné poisťovne v auguste oznamujú výsledky ročného zúčtovania zdravotného poistenia. Vzniknutý problém vnáša chaos do celého systému financovania zdravotnej starostlivosti.

Aj preto sme spolu s Pavlom Abrahánom a Milošom Moravčíkom začiatkom augusta otvoreným listom požiadal ministra financií, aby urobil nápravu a vyvodil dôsledky voči zodpovedným úradníkom. To, že pochybenie je na ich strane potvrdzuje napríklad aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne v prípade malých

podnikateľov. Ak ste živnostník, nemuseli ste výnimočne zaplatiť nové odvody do Sociálnej poisťovne v normálnom termíne do 10. augusta, ale stačí ak ste ich zaplatíte do 2. septembra.

Postihy za reklamu na alkohol, ciele na deti, by mali byť tvrdšie

Začiatkom augusta sa po celom Slovensku objavili bilbordov na tvrdý alkohol, ktoré boli aj podľa odborníkov na reklamu ciele na deti a mladistvých. Išlo už o druhú takúto kampaň zameranú na predaj alkoholu deťom a mladistvým za necelý rok. To ukazuje, že výrobcom alkoholu sa oplatí riskovať pokuty a postihy za takéto reklamy.

Pitie alkoholu u detí a mladistvých je dlhodobou na Slovensku problémom. Polovica z 11-ročných detí pije alkoholické nápoje aspoň raz mesačne, odborníci hovoria, že preventívne kampane by sa mali zamerať už na 8-10 ročné deti. Ako lekár traumatológ v nemocnici v Čadci som aj v praxi videl, ako zle končí to, čo podobné reklamy predávajú deťom a mládeži ako zábavu.

Aj preto som spolu s Pavlom Abrahánom a Milošom Moravčíkom pripravil návrh sprísnenia pokút a postihov za takéto reklamy, ktorý v septembri predložia poslanci KDH na rokovanie v Národnej rade SR. Okrem iného navrhujeme zvýšenie maximálnej pokuty zo 64

400 eur na 100 000 eur, ako aj zavedenie spodnej hranice pokuty 32 200. Dnes takýto nezodpovedný výrobca môže teoreticky obísť aj bez pokuty, čo sa aj v praxi deje. Zároveň by v prípade schválenia tohto návrhu nesmeli výrobcovia umiestňovať reklamu na alkohol vo vzdialenosti do 500 metrov od škôl.

O výsledku týchto aktivít, ako aj ďalších pripravovaných, vás budem informovať na sociálnych sieťach a v budúcom čísle novín Zdravá spoločnosť.

Pýtate sa ma

Pri mojej práci, na Facebooku, ale aj pri našich osobných stretnutiach pri akciách v regiónoch sa na mňa často obraciate s problémami, s ktorými sa stretávate v zdravotníctve. Väčšinou sa opakujú tieto:

„Celý život platím odvody a keď idem k lekárovi opäť mám platiť a ani neviem za čo...“
 „Doktorka ma neobjednala na vyšetrenie, lebo už nemá limit od poisťovne...“
 „Za lieky platím každý mesiac kopu peňazí...“
 „Potrebujem jedno vyšetrenie, ale strávim tam celý deň...“
 „Keď ochoriem, chcem dobrého a kvalitného lekára...“

Rád by som vám aj touto cestou priniesol odpovede na vaše najčastejšie otázky, som si ale vedomý toho, že sa mi nepodarí odpovedať na všetky. Verím však, že bude dostatok príležitostí na stretnutia a diskusie aj v ďalšom období.

🔍 Aká je situácia s poplatkami v ambulanciách? Mám či nemám platiť?

Jana Z., (56, Hriňová)

Podľa aktuálneho znenia zákona nesmie lekár vyberať od pacientov poplatky za žiadne úkony, ktoré sú hrazené z verejného zdravotného poistenia, a to sú v zásade všetky. Výnimkou sú len niektoré úkony, ako napr. estetické zákroky, zubné ošetrenia, či vyšetrenia na administratívne účely, napríklad na vodičský preukaz. Zoznam takýchto poplatkov musí byť zverejnený na dostupnom a viditeľnom mieste. Odporúčam opýtať sa lekára, čoho konkrétne sa poplatok týka a či existuje alternatíva bez poplatku. Na základe týchto informácií sa vie pacient rozhodnúť, či poplatok uhradiť, alebo nie. A pokiaľ by niekto stále pochyboval, či je poplatok vyžadovaný oprávnené, môže sa obrátiť na Odbor zdravotníctva Žilinského samosprávneho kraja, resp. príslušného VÚC, v ktorého kompetencii je aj kontrola vyberania poplatkov u lekárov.

🔍 Potrebujem výmenný lístok, keď idem k lekárovi špecialistovi?

Martin H., (39, Námestovo)

Aktuálny zákon uvádza povinnosť výmenných lístkov vždy pri návšteve lekára špecialistu. Výnimku z tohto pravidla tvoria gynekologické (ženské), dermatovenerologické (kožné) a psychiatrické ambulancie. Výmenný lístok nepotrebujete ani v prípade, že chcete u očného lekára predpísať okuliare. Pokiaľ by vás ale na očné vyšetrenie odporučil všeobecný lekár, napríklad v prípade častých bolestí hlavy, kedy je potrebné vyšetriť, či nejde o očné ochorenie, v takýchto prípadoch výmenný lístok potrebujete aj na návštevu očnej ambulancie. Výmenný lístok dostanete buď od všeobecného lekára, ktorý vám odporúča návštevu špecializovanej ambulancie, alebo od lekára špecialistu, pokiaľ vás tento odporučí na ďalšie vyšetrenie k inému špecialistovi.

🔍 Čo mám robiť, ak nie som spokojná so svojim lekárom?

Eva R., (41, Nové Mesto nad Váhom)

Ak nie ste spokojný s poskytnutím zdravotnej starostlivosti alebo máte pocit, že vám nebola poskytnutá správne, môžete svojho lekára požiadať písomne o nápravu. Ten je vám, podľa zákona, povinný dať do 30 dní písomné vyjadrenie k danej situácii. Pokiaľ vám nevyhoví, môžete sa obrátiť na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou alebo podľa povahy problému na samosprávny kraj alebo lekársku komoru. V neposlednom rade vám vždy ostáva možnosť zmeniť lekára. Treba vedieť, že v prípade všeobecného lekára sa písomná dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti uzatvára najmenej na 6 mesiacov. Môžete však od nej odstúpiť aj skôr. Odstúpenie musí byť písomné a vaša dohoda v tom prípade zanikne prvým dňom nasledujúceho mesiaca po jej doručení.

Ak ste odpoveď na vašu otázku nenašli, budem rád, ak mi napíšete na adresu:

e-mail: otazky@marianfaktor.sk

adresa: Marian Faktor, Ústredie KDH, Bajkalská 25, 821 01 Bratislava

Pomôcky: Thovt, usher, olas	poraní	kopal	pripevnil	židovský sviatok	tesla	hektár	von (angl.)	1. časť tajničky	obor	síra	abvolt	sekám (čes.)	riziko	jeden z muške- tierov	zmenila parkovacie miesto	hlavné tepny	
odvolaj				egypt. boh múdrosti zápal sliznic					despota ukončil žatvu								
prasačí nos					zubné zlato laserový zameriavač					vnútro (čes.) ružovkasté víno							
hliníková fólia					kôň Annáš (angl.)					uviesť (angl.) pilot							
dusík		vznášajú sa chytí					doloval ženské meno					egyptský kresťan preprava zásielok					
mastná hĺina			naletím oboj- živelník										povedz (angl.) omámilo				
	kým 3. časť tajničky			schôdzka alkohol				tento rok (čes.) odpočívajú						polomer smrteľný vírus		Wagnerova opera	
prehriatie organizmu				útoky (angl.) krv (čes.)					2. časť tajničky angl. dĺžk. miera								
vodný vták					šlapaje pooblepuj						mužské meno git						
tona		lietadlo prvý (angl.)				obyvateľ Ázie zárodok						Alanovi vyčistí					
výdych			pomoc (angl.) japonská polievka				zbytočne útek					víny (špan.) velikán					
vzduch (angl.)				látka ako zamät tropické ovocie				sklad nie zle					hlboký žen. hlas zbav ostria				
hajdúch					cez vodič				pretože škodlivý chrobák					tužkové baterky starorím. boh lásky			
žiak ôsmej triedy					barbar tichá vrava					vojenská jednotka zbohom (fr.)					newton nekvalitné dielo		
vzdycháš						jedovatý had hrdý človek					druh tanca snežný muž						
fyz. ozn. času		tendencia opak ateistu					včeli samci satelit					zlúčeniny hl. mesto Bieloruska					
obrnený transportér			nedoručím spútaj										jedenkrát nevláč sa				
hať (po česky)				námorní proti					patriaci tete letopis					prehra v boxe liptovská priehrada			
horská lúka				Pucciniho opera von (nem.)					useknem címer						fyz. ozn. dĺžky cverna		
osť					prezlie- karne Slovensko					ostrov dvojhláska							
postavenie						predstiera kyslík					uctievajú meter						
hmotný stred							súbor fotografií					dcérin manžel					

Zdravá spoločnosť
ZDRAVIE NA PRVOM MIESTE

Marian Faktor

expert KDH na zdravotníctvo,
e-mail: marian@marianfaktor.sk
www.marianfaktor.sk
www.facebook.com/faktor.marian
www.linkedin.com/in/faktormarian
Adresa: KDH, Bajkalská 25, 821 01 Bratislava

Vyriešenú tajničku so svojím kontaktom posielajte e-mailom alebo poštou na nižšie uvedené adresy.
Hlavnou cenou je víkendový pobyt v kúpeľoch pre 2 osoby, ďalších dvoch úspešných riešiteľov odmeníme darčekom balíčkom.

e-mail: krizovka@marianfaktor.sk
adresa: Marian Faktor, KDH, Bajkalská 25,
821 01 Bratislava,
HESLO: KRÍŽOVKA

SŮTAŽ